

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä – valtion koulutuskorvaukset

39 § Koulutuskorvaus

Mistä on kyse:

Hallituksen esityksen perusteluissa kerrotaan, että ”valtion varoista on aikaisemmin terveydenhuoltolain nojalla korvattu koulutuksesta aiheutuvia kustannuksia lääkäri-, hammaslääkäri-, erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutukseen. Nyt esitettävässä uudessa pykälässä koulutuskorvausta laajennettaisiin koskemaan myös muita yliopistotasoisia sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden koulutuksia ja niihin liittyviä käytännön harjoitteluja. Tällä tarkoitettaisiin lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksen lisäksi erityisesti sosiaalityöntekijöitä sekä sosiaali- ja terveydenhuollon yliopistotasoisia erikoistumiskoulutuksia ja muita päteyttäviä ammatillisia jatkokoulutuksia. Ne koulutukset joihin korvausta maksettaisiin, määriteltäisiin tarkemmin 45 §:ssä tarkoitettulla asetuksella”

Korvaus suoritettaisiin maakunnalle, joka ylläpitää yliopistollista sairaalaa. Korvauksen maksamisen edellytyksenä on yhteistyöalueen maakuntien ja koulutusta antavien yliopistojen välinen koulutussopimus.

Sivistystyönantajien kanta:

- 1) Esityksessä koulutuskorvauksen piirissä olevia koulutuksia **laajennetaan yliopistotason koulutuksissa myös sosiaalialalle**, mikä on sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteen lisääntyvän integraation kannalta **hyvä ja kannatettava uudistus**.
- 2) Esityksen mukaan sote-alan **uudentyyppisistä yliopistopohjaisista erikoistumiskoulutuksista voidaan** niin sovittaessa myös **maksaa koulutuskorvauksia**, mikä myös on **hyvä ja kannatettava uudistus**.
- 3) Myös **ammattikorkeakoulujen sosiaalihuollon ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden koulutusta** ja siihen liittyvää käytännön harjoittelua sekä erikoistumiskoulutuksia **tulee voida korvata esityksen mukaisista koulutuskorvauksista**.

Tällä hetkellä ammattikorkeakoulut joutuvat itse maksamaan korvauksen sote-alan tutkinto-opintoihin kuuluvasta käytännön harjoittelusta. Vuonna 2015 ammattikorkeakoulut maksoivat koulutuskorvauksista maksuja yhteensä 7,5 miljoonaa euroa.

Esimerkiksi sairaanhoitajaopintojen edellytetään EU:n ammattipätevyysdirektiivin nojalla sisältävän kliinistä opetusta vähintään puolet tutkinnon vaatimasta opetuksesta. Käytännössä kliinistä opetusta voidaan merkittävässä määrin toteuttaa vain yhdessä terveystyöntekijöiden kanssa

harjoittelun muodossa, joten kyse on ammattipätevyyteen liittyvästä pakollisesta harjoittelusta, eikä korkeakoulujen omassa harkinnassa olevasta käytännöstä.

- 4) Esityksen mukaan korvaukset maksetaan maakunnille, joissa on yliopistollinen keskussairaala, ja nämä maakunnat maksaisivat korvauksen edelleen muille koulutukseen osallistuville toimijoille.

Yliopistotasoisista sosiaalialan koulutusta ja ammattikorkeakoulutasoisista sote-alan koulutusta järjestetään myös muissa maakunnissa. **Korvauskäytännöt on rakennettava mahdollisimman sujuviksi ja johdonmukaisiksi riippumatta siitä, missä maakunnassa koulutus järjestetään.**

§ 45 Asetuksenantovaltuus

Mistä on kyse:

STM:n asetuksella säädeltäisiin tarkemmin niistä yliopistotasoisista koulutuksista, joita olisi palvelujärjestelmän tarpeet huomioiden tarkoituksenmukaista tukea koulutuskorvauksella.

Asetuksella säädetään myös koulutuskorvausten perusteista, suuruudesta ja korvausten maksamiseen liittyvistä menettelyistä ja määräajoista, koulutussopimuksessa sovittavista asioista sekä korvaukseen oikeutetuista palvelun tuottajista, yliopistoista ja muista toimijoista.

Koulutuskorvauksen suuruuden perusteita olisivat esimerkiksi yhteistyöalueeseen kuuluvien maakuntien alueella olevan koulutustoiminnan volyymi sekä arvioitu koulutus- ja osaamistarve.

Mitä otettava huomioon:

- 1) **Koulutuskorvausten piiriin valikoitavissa kokonaisuuksissa on toimittava johdonmukaisesti.** Esimerkiksi uudenlaisia korkeakoulujen erikoistumiskoulutuksia on tarkoitus järjestää ennen kaikkea työelämän tarpeista lähtien. Kun korkeakoulut ja sote-alan toimijat yhdessä suunnittelevat tällaisia sote-alan koulutuksia, **on niillä oltava tietoa siitä, millä edellytyksillä** kyseinen koulutus **kuuluu koulutuskorvausten piiriin.** Tämä selkeyttäminen on keskeistä, sillä koulutuksella rakennetaan myös tulevaisuutta ja tunnistetaan muutoksia. Uusia koulutusmuotoja ja – ohjelmia tullaan tarvitsemaan, minkä takia osaamisen suuntaamisen toimintaperiaatteet on muotoiltava selkeästi.
- 2) Hallituksen esityksessä koulutuskorvauksen piiriin esitetään vain yliopistotasoisia sote-alan koulutuksia. **Korvaukset on laajennettava koskemaan myös ammattikorkeakoulutason koulutusta.**
- 3) Koulutuskorvauksia arvioitaessa on otettava huomioon, että **korkeakoulut eivät kouluta sosiaali- ja terveystieteiden ammattilaisia vain tietyn yhteistyöalueen tarpeisiin, vaan kansallisesti.**